

Wijziging van het Wetboek van Strafrecht en het Wetboek van Strafvordering en enige andere wetten in verband met de strafbaarstelling van het zich verschaffen, verspreiden of anderszins ter beschikking stellen van identificerende persoonsgegevens voor intimiderende doeleinden (strafbaarstelling gebruik persoonsgegevens voor intimiderende doeleinden)

1. Wat is de aanleiding?

Bij motie is de regering verzocht om voor het zomerreces een wetsvoorstel om doxing strafbaar te stellen in consultatie te brengen (Kamerstukken II 2020/21, 35 564, nr. 13). Aanleiding daarvoor is het toenemende mate voorkomen van doxing in Nederland, richting onder meer hulpverleners, journalisten, wetenschappers en politici, terwijl dit grote gevolgen heeft voor de veiligheid van slachtoffers.

2. Wie zijn betrokken?

Bij de totstandkoming van dit wetsvoorstel waren onder andere het Openbaar Ministerie en de politie betrokken.

3. Wat is het probleem?

De publieke toegankelijkheid van bronnen als het internet en de bereikbaarheid van anderen met social media bieden kwaadwillenden de mogelijkheid om deze identificerende persoonsgegevens te gebruiken om mensen vrees aan te jagen, te intimideren en te bedreigen. Dit hangt samen met wat wordt aangeduid als doxing (ook wel: doxxing). Uitingvormen die zich niet concreet openbaren in bijvoorbeeld bedreiging, belediging en dwang zijn veelal niet te kwalificeren als een strafbaar feit. Dit terwijl de consequenties ervan voor het leven van de betrokkenen groot kunnen zijn. Slachtoffers worden geïntimideerd en voelen zich niet meer veilig. Dit kan ertoe leiden dat zij zich anders gaan gedragen, zich in hun vrijheid belemmerd voelen, en niet meer naar buiten durven te treden, noch in de fysieke wereld, noch online. Deze ontwikkeling is zeer kwalijk. Eenieder moet zich veilig kunnen voelen. Het delen van andermans persoonsgegevens mag er niet toe leiden dat anderen zich daardoor in hun persoonlijke vrijheid of beroep beknot voelen.

4. Wat is het doel?

Het wetsvoorstel bevat een strafbaarstelling van het gebruik van persoonsgegevens voor intimiderende doeleinden (doxing). Het gaat om het zich verschaffen, verspreiden of anderszins ter beschikking stellen van identificerende persoonsgegevens van een ander of een derde met het oogmerk om die ander vrees aan te (laten) jagen, ernstige overlast aan te (laten) doen of hem in de uitoefening van zijn ambt of beroep ernstig te (laten) hinderen. Hiermee wordt een duidelijke norm gesteld: het gebruik van persoonsgegevens voor intimiderende doeleinden is onacceptabel en wordt onder de reikwijdte van de strafwet gebracht. Met dit wetsvoorstel wordt beoogd de mogelijkheden te vergroten voor partijen in de strafrechtsketen om hier effectief tegen op te treden.

5. Wat rechtvaardigt overheidsinterventie?

Het gebruik van persoonsgegevens voor intimiderende doeleinden wordt strafbaar gesteld omdat in sommige gevallen geen overlap bestaat met bestaande strafbaarstellingen terwijl strafrechtelijk optreden wel wenselijk is. Deze strafbaarstelling voorziet daarmee in een aanvulling op de strafbepalingen waarmee andere vormen van intimidatie, zoals bedreiging en belaging, strafbaar zijn gesteld. Overheidsinterventie is gerechtvaardigd omdat het huidige instrumentarium

onvoldoende mogelijkheden biedt om strafrechtelijk op te treden tegen het gebruik van persoonsgegevens voor intimiderende doeleinden.

6. Wat is het beste instrument?

Wetgeving (strafbaarstelling)

7. Wat zijn de gevolgen voor burgers, bedrijven, overheid en milieu?

Doxing is een nieuw fenomeen, dat zich in korte tijd in verschillende vormen heeft gemanifesteerd. Het wetsvoorstel stelt de duidelijke norm dat het gebruik van persoonsgegevens voor intimiderende doeleinden onacceptabel is. Voorstelbaar is dat de brede politieke verontwaardiging en de mede daaruit volgende strafbaarstelling bijdraagt aan de bewustwording van de ernstige gevolgen die doxing kan hebben. Naar verwachting zal dit een grote groep potentiële daders weerhouden om daadwerkelijk gebruik te maken van identificerende persoonsgegevens voor intimiderende doeleinden. Degenen die toch de gedragingen begaan die in dit wetsvoorstel strafbaar worden gesteld, kunnen worden gestraft. De overheid heeft meer instrumenten in handen om tegen het gebruik van persoonsgegevens voor intimiderende doeleinden op te treden. Daarnaast wordt met de strafbaarstelling een norm gesteld die internet tussenpersonen ertoe zal bewegen ook op eigen initiatief, of anders na een melding, content te verwijderen die als doel heeft anderen te intimideren, waardoor de noodzaak van strafrechtelijk ingrijpen wordt weggenomen.